

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **L. P.**, zastoupené JUDr. Karlem Kavalírem, advokátem se sídlem Buzulucká 431/2, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 8. 2019, čj. OAM-20/LE-LE26-ZA13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 3. 2020, čj. 31 Az 16/2019-31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Karlu Kavalírovi, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně, která je státní příslušnicí Arménské republiky, přicestovala dne 17. 1. 2019 do ČR z Moskvy spolu se svou matkou a téhož dne zde obě požádaly o udělení mezinárodní ochrany (*požv. NSS*: spis týkající se stěžovatelčiny matky vede NSS pod sp. zn. 10 Azs 121/2020). Dne 21. 1. 2019 během poskytnutí údajů k žádosti uvedla, že jim vyhrožují, neboť její matka v Arménii pracovala s generálem Manvelem a matka o něm ví, že zabil nějaké lidi. Při pohovoru dne 31. 5. 2019 stěžovatelka objasnila, že požádala o mezinárodní ochranu kvůli matce, které chce být oporou. Uvedla, že o potížích své matky, resp. obou rodičů, v Arménii nemá konkrétní povědomí, rodiče se snažili ji před problémy chránit. Sama nikdy žádné potíže neměla, v rodině však vnímala určité napětí před smrtí svého otce i po ní. Otec zemřel při autonehodě v roce 2012, řidič byl opilý a v důsledku nehody seděl tři měsíce ve vězení. Ve svých šestnácti letech se stěžovatelka spolu s rodinou přestěhovala do Moskvy, následně se do Arménie vrátila ještě dvakrát: aby se setkala se sestrou a kvůli zdravotnímu vyšetření její matky.

[2] Žalovaný žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu. Shledal, že výpověď žalobkyně se skládá pouze z domněnek. Žalobkyně výslovně uvedla, že nic konkrétního neví, sama potíže v Arménii nikdy neměla. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud zamítl.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost. V ní namítá, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Uvedla, že její matku ohrožuje na životě generál Manvel Grigoryan a její matka se také obává naplnění výhrůžek věřitele P. kvůli dluhům. Žalobkyně po právu považuje újmu své matky za svou vlastní. Žalovaný nezohlednil, že generál Manvel zůstává i po svém zatčení vlivnou osobou s velkým počtem příznivců. Krajský soud se měl zabývat otázkou, zda by Arménie byla schopna či ochotna poskytnout stěžovateli efektivní ochranu před vážnou újmu, kdyby o ni požádala. Jelikož tak neučinil, je jeho rozsudek nepřezkoumatelný.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[6] Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu by zakládala přijatelnost kasační stížnosti, pokud by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, NSS proto tuto námitku posoudil předběžně. Rozsudek krajského soudu ovšem není nepřezkoumatelný. Stěžovatelka v žalobě namítala, že se žalovaný měl zabývat otázkou, zda byla žalobkyni dostupná ochrana před vážnou újmu v zemi původu, ovšem žalovaný v rozporu s judikaturou NSS pouze konstatuje, že se stěžovatelka měla obrátit na policii. Tuto argumentaci však rozhodnutí žalovaného ve stěžovatelčině věci vůbec neobsahuje (na rozdíl od rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany stěžovatelčině matce, které je součástí správního spisu k věci 10 Azs 121/2020 a k jehož obsahu se žalobní námitka zjevně vztahuje). V nyní posuzované věci se žalovaný vůbec nemusel zabývat dostupností vnitřní ochrany pro stěžovatelku v Arménii (a ani tak neučinil), neboť stěžovatelka ani nevedla žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné usuzovat, že by jí hrozilo nějaké nebezpečí, pro které by měla ochranu vyhledat. Krajský soud správně uvedl, že stěžovatelka kromě snahy být se svou matkou, která má problémy s dluhy a obavy z generála Manvela Grigoryana, žádné další překážky svého návratu do Arménie nevedla. Nic nehovoří proti závěru krajského soudu, že se stěžovatelka může do Arménie bezpečně přestěhovat a v případě potřeby požádat tamější instituce o pomoc při své snaze zařadit se do běžného života (k tomu viz integrační programy zmíněné v rozhodnutí žalovaného). Ačkoliv se krajský soud k otázce dostupnosti vnitrostátní ochrany výslovně nevyjádřil, z jeho rozsudku lze jednoznačně seznat, že žalobní námitce nepřisvědčil.

[7] NSS dále uvádí, že bez dalšího nelze vztáhnout újmu hrozící stěžovatelčině matce na stěžovatelku samotnou. Stěžovatelka v řízení o udělení mezinárodní ochrany výslovně uvedla, že sama žádné nepříjemnosti nikdy nepocítila, o tvrzených potížích své matky neměla žádné konkrétní informace (ty následně doplnila až v žalobě a v kasační stížnosti), vnímala pouze neurčité pocity napětí. NSS neshledává prostor pro udělení doplňkové ochrany stěžovateli a neshledal ho ani v případě stěžovatelčiny matky (k tomu blíže usnesení ve věci 10 Azs 121/2020).

[8] V této souvislosti NSS připomíná, že mezinárodní ochrana je výjimečným institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu. Poskytnutí azylu, resp. doplňkové ochrany, které se v soudním řízení stěžovatelka domáhá, je specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR. Nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

pokračování

[9] V této věci tak nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Krajský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[10] NSS stěžovatelce ustanovil zástupce z řad advokátů, JUDr. Karla Kavalíra. Ustanovenému advokátovi se podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování za dva úkony právní služby (převzetí věci a příprava zastoupení a doplnění důvodů kasační stížnosti), tj. 2 × 3 100 Kč, a dále paušální náhrada hotových výdajů 2 × 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu); celkem tedy částka 6 800 Kč. Tato částka bude k rukám advokáta proplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu